

2026. FEBRUÁR

A fiatal tehetségek lapja

due tanulmányozó

XXVIII. évfolyam 2. szám

Válogatás a legjobb diáklapokból

ÚJRA NAGY
DIÁK TESZTEK!

MAGABIZTOSAN
BIZTOSÍTÁSSAL

A Z GENERÁCIÓ
ÉS A KULTÚRA

ÍGY NE
MENJ
JÉGRE!

ÓVATOSAN A
JÁTÉKON BELÜLI
VÁSÁRLÁSSAL

GYEREKKORUNK
RAJZFILMHŐSEI

KOVÁCS TAMÁS

„ARRA KONCENTRÁLOK, AMI ÉPPEN A FELADATOM”

NAGY DIÁK PÉNZÜGYES

TESZT 6.

TÖLTSD KI A NAGY DIÁK
PÉNZÜGYES TESZTET
ÉS NYERD MEG A TENGERPARTI NYARALÁS,
AZ ELEKTROMOS ROLLER VAGY
A LAPTOP EGYIKÉT!

MUTASD MEG A TESZTET SZÜLEIDNEK,
NAGYSZÜLEIDNEK IS!
A FELNÖTT JÁTÉKOSOK KÖZÖTT
EGY BELFÖLDI WELLNESS HÉTVÉGÉT
SORSOLUNK KI!

exim

PÉNZIRÁNYTŰ

due
a diákjárságról egyesület

PÉNZMŰZSÉMB

IMFB

ÁLLAMGAZDASÁGI KÖZPONT ZRT.

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

MABISZ
Magyar Bankok Szövetsége

ÁKIK

Magyar
Államkincstár

EDU
LAB

WWW.NAGYPENZUGYESTEST.HU

Szép (új) korszak

HACSEK ANIKÓ, FŐSZERKESZTŐ

2023-ban kerültem a DUE-ba, azóta nem szabadultak meg tőlem. Minden lépcsőn ültem már: a DUE-táborban rádiósként ismertek meg, de korábban dolgoztam ifjúsági tévériporterként, voltam civil önkéntes. (Tizenkilenc éve vagyok ifjúság, ráértem ilyenekre.) Azóta berendezkedtem, mondhatni egész jól, innen ismerem azokat, akik a legközelebb állnak a szívemhez. A barátaim mindig is viccelődtek a tábornok viselkedésemmel, addig és tovább, ameddig igazuk lett. Rázós és meredek fél éven vagyok túl: ennyi idő alatt lettem a DUE „Tábor Embere”, az év DUE-sa, majd rovatvezetőből főszerkesztő. A mesterhármas – mondták. Inspirálnom kell magam, azokból, akik már kitaposták az utamat;

ilyen mesterhármasa pedig egyvalakinek volt előttem. Egy archív számunkhoz fordultam bölcséletért, és a következő inspiráló idézetre leltem: „Hiába érzem magam kisebb tudásúnak azoknál, akik korábban csinálták az én újdonsült munkámat, sejtem, hogy az én utódom is úgyis ezt fogja érezni.” Domi bölcs (és igaz!) szavai, 2021. szeptemberéből.

Fotó: Deutsch Levente

VELEK DOMONKOS

22 éve vagyok e Földön, amiből tizet a DUE Tallózó szerkesztőségében töltöttem, az elmúlt ötöt pedig már főszerkesztőként. A tizenkét éves énem – ahogy ismertem – biztos csak álszerűen somolyogott volna, ha valaki a jövőből megsúgta volna neki, hogy a magazin eddigi történetének második leghosszabb ideig aktív szerkesztője lesz. Mit mondjak, ilyen vagyok... Ez idő alatt legalább tíz rovatvezető fordult meg nálunk, és lehet, hogy már százhoz közelít a szerzők száma. Mindegyikőjükért hálás vagyok. Nagyon fontos dolog az, amit mi

csinálunk: tehetséggondozás, amely során magabiztosságot szerezhetnek az írni vágyó fiatalok. Én is itt váltam újságíróvá – az, hogy ilyen öndefiníciót merek tenni, az szinte kizárólag ennek az környezetnek, azaz a DUE-nak köszönhető. A dolgok rendje szerint azonban eljött az idő, hogy átadjam a stafétát. Bámultam egy kicsit azért a képernyőt, amikor elolvastam Anikó tőlem idézett sorait. Azt hiszem, ténylegesen sokban hasonlítunk, ezért – vagy épp ennek ellenére... – biztos vagyok benne, hogy a lehető legjobb kezekbe kerül a DUE Tallózó. Fogadjátok szeretettel Hecsek Anikót! Búcsúzom.

Fotó: Kriza Márton

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2026. február, XXVIII. évfolyam 2. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Hecsek Anikó • Rovatvezetők: Zoom – Szalai Maja Anna, Más.világ: Oláh Szabolcs • Februári szerzőink: Deutsch Levente, Hecsek Anikó, Horváth Natália, Kövecses Sára, Tiliczky Ágota, Velek Domonkos • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

Nyomdai előkészítés: ArtGrafik.eu – Szabó Csaba • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatban a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánközléshez, a cikkek rövidítéséhez, stílusálásához. • Az iskolaujságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

Ki fogyaszt kit?

A Z generáció és a kultúrafogyasztás kapcsolata

Számtalan cikket olvashatunk a digitalizáció hátrányairól és előnyeiről, azonban arról már kevesebb diskurzus folyik, hogy mindez hogyan hat ki a kultúrafogyasztási szokásainkra. Pedig valójában jobban átformálódott az évek során, mint gondolnánk.

OLÁH ZSANETT, HALLGATÓ MAGAZIN, BUDAPEST

Mozi vs Netflix

Az 1800-as évek végi embernek forradalmi számított az első olyan alkotás, amit egy képernyőn keresztül tapasztalhatott meg. Gondoljunk csak az elhíresült A vonat érkezése című filmre, amiről fejvesztve futottak ki az emberek, ugyanis azt hitték, hogy veszélyben vannak egy tényleges gőzmozdony miatt. Ma már alapvetőnek vesszük, hogy a napunk nagy részét monitor előtt töltjük, sőt, a legtöbb információ, amit az agyunk befogad, szintén képernyőről érkezik.

A mozi tipikusan egy olyan médium, aminek közel 130 éve még mindig van létjogosultsága, továbbá a

technikai újításoknak megfelelően fejlődik. Azonban régen, amikor még nem volt televízió, azért jártak az emberek moziba, hogy hírekről tájékozódjanak. Mára ez átalakult, szórakozás céljából látogatjuk meg a filmszínházakat, teljesen más élményt nyújt, mintha otthon kapcsolnánk be egy filmet.

A 2020-ban berobbanó koronavírus-járvány viszont elhozta a streaming szolgáltatók felemelkedését: mivel az emberek nem járhattak moziba, rákényszerültek arra, hogy otthon nézzenek filmeket. Ezt a lehetőséget a Netflix aknáztta ki a leginkább, rengeteg új műsorral bővítette ekkoriban a kínálatát. Ugyan a karanténnak már jó ideje vége van, ez az eltolódás azonban továbbra is veszélyezteti a mozikat: sokan rájöttek arra, hogy egy-egy streaming szolgáltató havidíja nagyjából egy mozijegy árának

felel meg, így inkább a kanapéjuk kényelméből élvezik kedvenc műsoraikat.

Olvasás vs TikTok

Rengeteg szülő küzd azzal, hogy gyermeke nem szeret olvasni, vagy egyszerűen csak nem köti le ez a fajta elmélyült tevékenység. A TikTok hirtelen népszerűvé válása óta ez a probléma még inkább aggasztóvá kezd válni. Hiszen amikor a TikTokot görgetjük, olyankor az agyunk másodpercenként újabb és újabb információkat fogad be, ezáltal hozzászokik az ingergazdag környezethez. Emiatt egy könyv olvasása nehézkessé válik, mivel nem köti le eléggé az olyan egyént, aki a folyamatos impulzusokhoz van hozzászokva.

Ez a jelenség nemcsak a mai kisgyerekeket érinti (akiket képernyő-generációnak is szokás hívni), hanem a Z generációt is. Sajnos ide is szorosan kapcsolódik a Covid-19, ugyanis ezekben az időkben sokan a telefonunkhoz nyúltunk unaloműzés céljából, és ezt leghatékonyabban a TikTok tudta teljesíteni.

Koncertek vs Spotify

A digitalizáció természetesen a zenehallgatási szokásainkat is befolyásolja, ami kihat az élő zenei élményekre is. A bakelit lemezen történő zenehallgatás tulajdonképpen egy rituális folyamat volt: az ember leült a lejátszó mellé, és az elejétől a végéig meghallgatott egy adott albumot. Amióta hordozható médiumokon fogyasztjuk a zenét lehetőségünk van a számok között keresgélni, bármennyit átugrani; szelektálni. A rituális zenehallgatás megszűnt, sőt, egyre kevesebbet hallgatunk zenét az otthonunkban, sokkal inkább utazás, edzés, vezetés közben. Ezáltal nem figyelünk annyira a részletekre, illetve hajlamosabbak vagyunk egy-egy előadónak csupán a legnépszerűbb számait meghallgatni.

A Spotify ugyanis elsősorban ezeket ajánlja fel: mivel jóformán végtelen a választék, kiválogatja a mások által leghallgatottabb trackeket, ezáltal is megnehezítve a saját ízlésed formálását. Alapvetően a Spotify algoritmus kifejezetten arra specializálódott, hogy az ízlésedet követve ajánl neked zenéket, azonban

én azt tapasztaltam, hogy hiába illik bele egy adott zeneszám az ízlésvilágomba, attól az adott előadótól a legnépszerűbb számokat dobta be újra és újra.

Annyi erőfeszítést pedig nem teszek bele a zenehallgatásba (a ritualitás haldoklása miatt), hogy a többi számnak is utánanézzek. Ez pedig kihat a koncertekre járásokra is, mivel nem ismerjük meg az előadót annyira, hogy költsünk is arra, hogy lássuk élőben előadni. A Netflixhez hasonlóan itt is elmondható, hogy a kényelem nagy úr.

Egy kisebb kezdő zenekar, vagy bármiféle underground formáció a Spotify-on például emiatt nehezen tudja magát szélesebb közönséggel megismertetni. Létezik egy niche közönségük, akik lelkesen járnak a koncertekre, viszont azok a rajongók, akik újonnan csatlakoznak be, nem valószínű, hogy a Spotify-ról ismerik az adott előadót; sokkal inkább ismerősök által.

Mi a helyzet a színházakkal?

A színház az egyetlen olyan kulturális képződmény, aminek az élményét a digitalizáció nem próbálja meg helyettesíteni. A karantén ideje alatt ugyan vetítettek online előadásokat, de megse közelítik azt, amikor a néző a helyszínről látja a történetet, illetve a színészek játékát. Éppen amiatt kevesen is nézték ezeket. Sajnos egyre kisebb réteg jár színházba – és leginkább az idősebb korosztály –, ami viszont betudható az elektronikus alternatívák széles kínálatának. Digitális vetéltársa tehát nem akad, ellenben a népszerűségének nem tesz jót a hirtelen felbukkanó rengeteg más kikapcsolódási lehetőség.

Vitathatatlan, hogy a körülöttünk körvonalazódó változások a kultúrafogyasztási szokásaink kapcsán kihatnak a hagyományosan ismert opciókra, azonban mindezt fordíthatjuk az előnyünkre is. Minden médiumnak és platformnak megvan a maga sajátos tulajdonsága, melyeket semmi sem tud maximalisan pótolni, így a kihalás sem veszélyezteti ezeket; csupán átalakulnak.

Itt a farsang, áll a bál!

A farsangnak Európa-szerte hagyománya van, multságokkal, nagy lakomákkal ünnepeljük. Nemhogy országonként, de városonként is eltérő szokások övezik, egy dolog viszont közös bennük: a tél temetése, a hideg elűzése. A katolikus országokban a kalendárium szerint hamvazószerda környékén tartják meg a multságot, de mindenhol más a pontos dátum.

BENEDEK FANNI, FORUM PUBLICUM, NKE, BUDAPEST

Magyarországon január 6. vízkereszttől húshagyó keddig tart a farsangi időszak. Nekem főleg az iskolai jelmeztversenyek, a nagymamával való fánk sütés (és fánkevés!), illetve az égő tömjén szaga jut eszembe. Gyerekkoromban ugyanis a falunkban szokás volt, hogy a pap a ministránsai kíséretében (akik az égő tömjént hozták előtte) meglátogatta a hivatásokat, és vízzel, sóval megszentelte a házakat, krétával pedig felírta a szemöldökfára a szentelés évét. Manapság az ilyen tradíciók egyre inkább elhalóban vannak, na de nem Mohácson, ahol még most is őrzik a hagyományokat, és minden évben megrendezik a híres busójárást. Az ijesztő maskarákba öltözött busók nemcsak a hideget, de az ártó szellemeket is elűzik, így akit megölel egy

busó, az szerencsés, és egészséges lesz egész évben.

A másik, ami eszembe jut a farsang kapcsán, az a karnevál, a karneválról pedig egyből az olaszországi Velence. A karnevál ideje alatt még nem volt szerencsém ellátogatni ide, de nem is bánom, hiszen a mesés város egész évben áthatja a karnevál hangulata, és legalább a tömeggel sem kellett megküzdenem.

Velencén túl is van azonban karnevál: például nagyon híres a Franciaországban található Cote d'Azur nizzai karneválja, ahol minden évben más tematika köré építik a jelmezeket; és ne feledjük az elmaradhatatlan párizsi „boeuf gras” (kövér ökör) körbevezetését a főváros utcáin.

A pravoszláv kultúrában a „Maslenitsa” hetét azonosíthatjuk a farsanggal: szintén mozgóünnep, amely az ortodox húsvét időszakát

előzi meg. A hét két részre osztható: hétfőtől szerdáig, a „szűk” részében még megengedett a munkavégzés, de a „széles Maslenitsa” keretében már szigorúan tilos. Tradicionális étel ilyenkor a blini, azaz a palacsinta, ez szimbolizálja a napot, és a böjti hústilalom miatt vajjal, tojással, tejjel fogyasztják – emiatt ezt a hetet szokták a „Palacsinta hetének” is nevezni.

Az ünnepély kabalája a „Kostroma” (más néven a „Maslenitsa asszonya”), egy csillogó, díszes ruhákba öltöztetett lány vagy annak szalma képmása.

Látható, hogy csak úgy, mint minden ünnep, ez is mennyire sokoldalú Európán belül is. Aki érdeklődik a különböző kultúrák iránt, érdemes kitekintenie az amerikai (lásd riói karnevál) és ázsiai (például a taitői karnevál Japánban) országokra is, hiszen itt is találunk érdekes szokásokat.

A DUE MÉDIAHÁLÓZAT IDÉN IS MEGHIRDETI

TEHETSÉGGUTATÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZATÁT!

média hálózat
due
a diákújságíró egyesület

7 kategóriában

- diákújságíró
- diáklap
- diákrádiós, diákrádió
- diák-videóújságíró
- diákfotós
- online diákmédium
- mentor

3 korosztályban

- általános iskola
- középiskola
- felsőoktatás

VÁRJUK A PÁLYAMUNKÁKAT 2026. MÁRCIUS 15-IG A WWW.DUE.HU OLDALON,
KIZÁRÓLAG ELEKTRONIKUSAN! TÁRGYNEREMÉNYEK ÉS MÉDIAKÉPZÉSI
HOZZÁJÁRULÁSOK 3 MILLIÓ FORINT ÖSSZÉRTÉKBEN!

RÉSZLETES PÁLYÁZATI KIÍRÁS, FELTÉTELEK, TUDNIVALÓK: WWW.DUE.HU

A TEHETSÉGGUTATÓ DIÁKMÉDIA
PÁLYÁZAT DÍJAIT BIZTOSÍTJA:

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

Csomagoljunk fenntarthatóan

Bár már a csapból is a környezetvédelem folyik, a termékek természetbarát csomagolásainak lényeges pontjairól ritkán esik szó. Legtöbbször csak annyit hallunk, hogy a műanyag borítást papírra cserélik, de ez nem ennyire egyszerű. Fontos, hogy a csomagolás a lehető leghatékonyabb termékvédelem és minimális ökológiai lábnyom mellett lehetővé tegye az anyagok maximális körforgásban tartását.

**KOVÁCS PETRA, KÖZHÍR,
BME KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI ÉS JÁRMŰMÉRNÖKI KAR, BUDAPEST**

Nem takarékoskodunk mindenáron

Az árucikk és a csomagolásának környezetterhét összehasonlítva azt kapjuk, hogy a termék előállításához sokkal több energiaforrás kell, mint a védelméhez szükséges borításhoz. Ebből arra következtethetünk, hogy a csomagolás megváltoztatása nem mehet az áruvédelem rovására. Tehát nem biztos, hogy megéri a buborékfóliát elhagyni, mivel az a termék sérüléséhez vezethet.

Figyeljünk az ökológiai lábnyomra

A lényeges mutatók a nyersanyag és energiafelhasználás, illetve a kibocsátás és a hulladék keletkezés. Fenntartható csomagolás tervezésekor ezeket a mennyiségeket kell a lehető legminimálisabbra csökkenteni. Az LCA módszer, azaz az életciklus-elemzés a csomagolás

hatékonyságát vizsgálja, ezáltal felmérhető az ökológiai fenntarthatóság. A másik fontos mennyiség a szén-dioxid kibocsátás, ami a védőanyag ökológiai hatásának a mérőszáma. Ezekkel az elemzésekkel összehasonlítható a lehetséges csomagolásformák egymáshoz viszonyított lábnyoma és ne lepődjünk meg, ha véletlenül a műanyag borítás fog nyerni a versenyben.

Körforgásban tartás

A csomagolóanyag létrehozásakor figyelembe kell venni, hogy hulladékként hogyan tudjuk majd kezelni. Fel kell térképezni a hasznosítási technikákat és az újrahasznosítást nehezítő okokat, így tudjuk leginkább maximalizálni az anyagok körforgásban tartását. A csomagolási rendszer értékelésével megállapíthatjuk a hasznosíthatóságot. A felmérés végén

három fokozattal illelhetjük a csomagolást: lehet jó, korlátozott és nem hasznosítható.

Minimalista tervezés

Újrahasznosítható csomagolás létrehozásakor több szempontot kell szem előtt tartanunk. Az anyagfelhasználást nem csak minimalizálnunk kell, hanem érdemes egyanyagú megoldásokon gondolkodni. Például a PET palackba töltött tej fenntarthatóbb verzió, mint a dobozos, mivel a karton többretegű és különböző anyagokból készül, amit sokkal nehezebb újrahasznosítani. Amikor csak lehet, kerülni kell a hozzáadott anyagok használatát.

Talán nem is gondolnánk, azonban a csomagolás színésével is sok energiát takaríthatunk meg. A legjobb választás az áttetsző vagy papír esetében a natúr, ennél valamennyivel kevésbé természetbarátok a világos színek, a legrosszabb pedig a fekete, a fehér és a nem áttetsző változatok.

LÁSD ÁT A MÉDIÁT - LÁSS ÁT A MÉDIÁN!

6.

NAGY DIÁK

MÉDIATESZT

**TÖLTSD KI A MÉDIAISMERETI TESZTET A NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!**

A FŐDÍJ EGY TABLET!

Miért retró az új és miért új a retró?

A retró életérzés térhódítása a zenében napjainkban

A retrót mint fogalmat gyakran összefüggésbe hozzuk a nosztalgiával. Próbáljuk megidézni azt a korszakot, amiben a korábbi generációk tengették mindennapjainkat, ezt pedig talán a zenével a legkönnyebb. Sokak nagyszüleinél porosodnak a padláson a különböző lemezjátszók, bakelit lemezek, CD-k és DVD-k, így könnyen hozzá tudunk férni a retró hangulathoz. Az elmúlt pár évben egyre több kortárs művész és előadó tért vissza ezekhez a régi hangzásformákhoz, így újra divatba jött a retró. De vajon miért?

**KOLLÁR TÍMEA ARANKA,
HALLGATÓ MAGAZIN, BUDAPEST**

Retró mint régi és retró mint új

Az úgynevezett retró stílus és hangzás főként olyan zenei műfajokban mutatkozik meg, mint a pop, a funk, a rock, az R&B és a jazz. A technológia fejlődése révén a zenészeknek alkalma nyílt arra, hogy ezeket a régebbi stílusokat rekreálhassák. Könnyen hozzáférnek a korábbi stúdiófelszerelésekhez és hangmintákhoz, amik lehetővé teszik számukra, hogy az egykori analóg hangzásokat a mai ízlésnek

megfelelően tudják igazítani és átalakítani. Ennek köszönhetően gyakori a mai zenéknél, hogy a kazetták és bakelit lemezek hangzását utánzó torzítást, szaturációt, vagy épp a vintage szintetizátorok és dobgépek jellegzetes hangjait le tudják képezni. A zenei streaming szolgáltatók megjelenésével pedig esélye nyílt rá a frissebb generációknak, hogy a régi zenéket meg tudják hallgatni; hogy fel tudják fedezni azt a világot és érzést, amit addig nem. Megismerhetik azokat az előadókat, akik inspirációként szolgálnak a mai zenei irányzatok számára.

Miért olyan népszerű a retró zene?

A retró hangzás sokak számára azért lehet vonzó, mert olyan korszakokat képes megidézni, amelyekben a zene sokkal érzelme gazdagabb, egyedibb, igazibb és színesebb, mint a modern, digitális hangkeverésű zenék. A szövegek is sokkal közelebb tudják magukhoz vonzani az embert; több a mondanivalójuk, és nem olyan egyszerűek és vulágrisak, mint sok mai dalszöveg. Így tehát a retró nemcsak egy stílus lesz, hanem egy életérzés is, ami sokak számára egy kis színes menedéket nyújt a hétköznapokban.

DUE
TÁBOR

hiszünk
benned!

2026. JÚLIUS 4-12.

BALATONKENESE HOTEL PORT

JELENTKEZZ
A WWW.MEDIATABOR.HU
WEBOLDALON!

 webjogsi

JOGOSÍTVÁNY ELŐTT ÁLLSZ?

Válaszd a Webjogsit, az online autósiskolát!

Mit tartalmaz a prémium B kategóriás elméleti csomagod?

- ✓ online KRESZ tanfolyam 240 nap/90 órás hozzáféréssel
- ✓ online EÜ tanfolyam
- ✓ vizsgafelkészítő tesztek
- ✓ forgalmi vizsgára felkészítő oktatóanyag
- ✓ vezetéstechnikai tananyag a pótkocsi vontatására

ELMÉLETI CSOMAG ÁRA
38 000 FT

Az egész ország területén folytatunk gyakorlati oktatást, így Te választhatod ki a számodra szimpatikus helyszínt és oktatót!

Miért válassz még minket?

Biztosítjuk az online jelentkezést, online ügyintézés, személyesen csak vezetni és vizsgázni kell elmenned!

További részleteket a webjogsi.hu oldalon találsz.

Nepáltól a Mélypont érzésig

MIKLÓS ÁDÁM RENDEZŐ

Miklós Ádám győri születésű filmrendező és operatőr. Nevét talán azért ismerik kevesen, mert távol áll tőle a rivaldafény. Alkotásai viszont egyre több elismerést kapnak.

SOMSÁK PANNA, FRAPPÁNS, GYŐRI SZC SPORT ÉS KREATÍV TECHNIKUM, GYŐR

Honnan jött a vágy, hogy filmeket szeretnél csinálni?

Én elég fiatalon rájöttem arra, hogy filmezéssel szeretnék foglalkozni. Ez úgy kezdődött, hogy a barátaimmal összeálltunk, 17-18 éves lehettem, és csináltunk egy videót magunknak. Annyira jó volt a hangulat, olyan jó élmény volt a forgatás, a vágás, hogy bennem elindult egy ilyen hangya, hogy ezt nagyon jó len-

ne csinálni, de nem tudom, hogyan kell. Arra gondoltam, hogy játékfilmekkel szeretnék foglalkozni. Az egyetemen filmelméletet tanultam, nem a gyakorlati részét, de a filmezés is érdekelt, szóval mellette csináltam rövid művészfilmeket. Mikor másodéves voltam, konkrétan a semmiből jött egy lehetőség. Az egyik osztálytársam volt kint Nepálban egy évvel azelőtt, és olyan mély benyomást tett rá, hogy kitalálta, milyen jó lenne ebből egy dokumentumfilmet forgatni, és ehhez keresett egy csapatot. Engem a dokumentumfilmzés abban a pillanatban semennyire nem érdekelt, sőt, szinte úgy éreztem, hogy le is néztem a dokumentumfilmeket, nem vonzott egyáltalán, de valamit akkor éreztem, hogy ez egy olyan lehetőség, amit érdemes megragadnom. Jelentkeztem, hogy én ezt meg tudnám csinálni, de ha már csináljuk, akkor csináljuk rendesen. Maga a forgatás egy fantasztikus élmény volt, egy hónapot töltöttünk Nepálban, és ebből készült a film. Végül nem 20 perces, hanem 70 perces lett, és olyan szerencsénk volt, hogy sikerült eladnunk az amerikai Netflixnek és az itthoni moziforgalmazónak is. Ez az, ami elindított ezen az úton, és beleszerelmesedtem a dokumentumfilmzésbe. Éreztem, hogy ez mást ad, mint

egy játékfilm. Annyira benne vagy abban a valóságban, nem te kreálsz, hanem improvizálsz, és egy dialóg az egész. Nagyon nagy szerencsénk volt az első filmmel, aztán jött a második, harmadik, próbáltunk mindig egy kicsit feljebb lépni.

Hogyan jutott el legutolsó filmed, a Mélypont érzés a vetítésig?

Nagyon hosszú folyamat volt, nekünk kb. négy évbe telt, mire megfogalmazódott maga az ötlet. Azt szokták mondani, hogy a legfontosabb dolog az, hogy legyen hozzáféredés a témához. Ahhoz kell legalább fél év. Érdekes módon még a

Miklós Ádám

dokumentumfilmzésben is elvárják, hogy forgatókönyvet kell írni, és ebben az esetben, hogy nem tudod, hogy mi fog történni, ez egy elég érdekes dolog, de nekünk így kellett pályázni. Ez alapján döntötték el, hogy ki kapja meg a támogatást.

A forgatásra először fél évet akartunk szánni, de hamar kiderült, hogy ez nem lesz elég. Nehéz egy ívet ilyen kevés idő alatt megmutatni, szóval ebből

lett másfél év. A forgatás után jött az utómunka fázisa, ami majdnem egy évet rátolt. Az utómunka stúdió külön cég, azaz foglalkozik, hogy szebbé tesszik a képet, hangot kevernek. Amikor például egy karakter lép, azt nem ott a helyszínen veszik fel, hanem utólag teszik rá a hangot. A vágás után jön a film fesztiváloztatása. Ha be tud kerülni egy A-kategóriás fesztiválra, amiből kb. 10-15 van a világban, akkor az jó marketin-

get tud biztosítani a filmnek. Ezután jöhet a moziforgalmazás, a streaming és a tévé. Egy dokumentumfilmre sokkal nehezebb becsalogatni az embereket a moziba, pont ezért tudna jól működni a dolog ilyen streaming platformokon.

Szeretnél másfajta filmeket is csinálni?

Még mindig foglalkoztat a játékfilmzés gondolata, és mindig is az volt a terv, hogy majd a következő játékfilm lesz, de nagyon megszerettem a dokumentumfilmeket. Néha azt érzem, hogy rááll az agyam arra, hogy egy adott témából milyen dokumentumfilmet lehetne csinálni, aztán mindig lebeszélem magamat. Most van egy projekt, amin dolgozunk. Radnóti Miklós feleségéről, Gyarmati Fanniról szeretnék csinálni egy filmet. Szerintem fantasztikus játékfilm lenne belőle, csak kicsit ijesztő az, hogy rengeteg pénz kéne bele. Ekkora pénzt nagyon nehéz visszahozni belőle, a dokumentumfilmeket pedig másképpen is meg lehet oldani. Még mindig megvan ez az álom, és nem is fogom kizárni.

NB1-ES FRIZBIJÁTÉKOS NYERTE AZ MBH NAGY DIÁK BANKTUDÓS TESZTET

A teszt döntőjének győztese **Ramel Dániel**, az ELTE negyedéves hallgatója. Elmondása szerint mivel informatikát tanul, e témakörben otthonosan mozog, a gazdasági kérdésekre pedig podcastok hallgatásával, illetve szakirodalom olvasásával hangolt. A szülei sokat segítettek neki a felkészülésben, ezért a Teszt megnyerésével járó kétszemélyes görög utazást nekik ajánlotta fel. Dániel szabadidejében aktívan zenél és sportol: 15 éve hegedül a Szabolcsi Bence Zeneiskolában, és játékos a DEAC NB1-es frizbicsapatának.

Második helyen végzett, ezzel egy okostelefont és órát nyert **Prémus Karina**, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gépészmérnöki karának hallgatója. Harmadik lett **Márkus Benedek**, aki az ELTE-n fizikát tanul, ő egy elektromos rollerrel gazdagodott. A fődíjak mellett a Teszt döntőjének 4–10. helyezettei egy-egy JBL Go hangszórót kaptak elismerésként.

A szervezők pedig külön díjazták a különböző képzési területek legeredményesebb játékosait is: összesen kilenc felsőoktatási szakterületen – többek között a bölcsészettudományi, gazdaságtudományi, műszaki, természettudományi és orvosi képzések területén – jutalmazták a döntőbe nem jutó, de kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatókat, egyenként 100 ezer forint értékű vásárlási utalvánnyal.

A kiváló eredményeket elért középiskolások sem maradtak elismerés

Rekordrészvétel mellett zajlott le a DUE Médiahálózat Nagy Diák Banktudós Tesztje, amely idén is az MBH Bank szakmai támogatásával valósult meg. Fiatalok ezrei kapcsolódtak be aktívan a megmérettetésbe, a többfordulós játékon 15 851 diák töltötte ki sikeresen a tesztet. A kitöltések tapasztalatai rámutattak, hogy a legújabb fejlesztésű banki szolgáltatások esetében továbbra is indokolt az ismeretek bővítése, míg a részvételi arány igazolta, hogy nem kizárólag a gazdasági képzéseken tanulók érdeklődnek a verseny iránt.

nélkül: a két legeredményesebb középiskolai játékos szintén 100–100 ezer forint értékű vásárlási utalványban részesült.

„Idén is rendkívüli érdeklődést tapasztaltunk a fiatalok körében, több mint tizenötezen töltötték ki a tesztet, amely azonban nem csupán játék, hanem egy párbeszéd a fiatalokkal arról, hogyan tudják tudatosan kezelni és gyarapítani a pénzüket egy egyre digitálisabb világban. Az eredmények világosan megmutatják, mely területeken rendelkeznek stabil ismeretekkel, és hol van még szükség további fejlődésre. Az MBH Bank elkötelezett amellett, hogy a pénzügyi tudás fejlesztését már fiatal korban támogassa, hiszen minden egyes tesztkitöltés egyben értékes tanulási lehetőség is” – mondta Kutas István, az MBH Bank kommunikációs és marketing ügyvezető igazgatója.

„A digitális pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos tudatosság fontos a fiataloknak, sok esetben az egész család tudatosságát meghatározza az egyetemista, vagy az egyetemre készülő korosztály tájékozottsága. Ezért hívtuk életre az MBH Bank támogatásával a Nagy Diák Banktudós Tesztet. Különösen fontosnak tartjuk, hogy az eredményekből levonjuk a tanulságokat is” – mondta dr. Szayly József, a DUE Médiahálózat alelnöke. Az MBH Bank felelősségvállalási stratégiájának része a pénzügyi tudatosság fejlesztése, amelynek jegyében támogatja a DUE innovatív és közösségi szemléletű kezdeményezését. Az MBH Nagy Diák Banktudós Teszt 2023-ban edukációs céllal megvalósuló játékként indult és azóta is szórakoztató formában segíti a fiatalokat pénzügyi ismereteik fejlesztésében. A vetélkedő teljes egészében online zajlik, és minden érdeklődő számára nyitott.

Fotó: Porzsonyi Zita

ONLINE PÉNZÜGYEK, OFFLINE KÖVETKEZMÉNYEK

A tudatos pénzkezelés és a banki csalások felismerése ma már elengedhetetlen, hiszen a fiatalok egyre gyakrabban intézik pénzügyeiket online – mégis sokan bizonytalanok a bankolás világában. Kutas Istvánnal, az MBH Bank kommunikációs ügyvezető igazgatójával a Nagy Diák Banktudós Teszt díjátadóján beszélgettünk arról, hogy miért fontos a pénzügyi edukáció, és hogyan lehet hatékonyan megszólítani a fiatalokat.

KÖVECSES SÁRA

Miért tartja fontosnak, hogy a fiatalok tájékozottak legyenek a pénzügyekben és a banki területeken?

Ez olyan tudás, amit tanteremben nem lehet megszerezni – az iskola sok mindenre felkészít, de a pénzügyekkel, a pénzügyi kultúrával kapcsolatban fontos gyakorlati tudást nem ott kapják meg a fiatalok. Sokan otthonról sem hozzák magukkal, hiszen sok családban a szülők ismeretei sem elégségesek. Úgy láttuk, hogy nekünk, a banknak van egy fontos feladatunk. Érdeklünk az, hogy egy leendő ügyfelünk felelősséget vállaljon a pénzügyekért, értse az alapfogalmakat, tudja például, hogy mi a THM, mert akkor nekünk is könnyebb dolgunk van vele.

Mit gondol, a fiatalok miért lehetnek védtelenek a banki csalásokkal szemben?

A fiatalok jelentős része nagyon sok időt tölt online, emiatt nagyobb az esélye annak, hogy valami csalóba akadjanak. Ezek a szélhámosok sokszor a biztonsági szakemberek előtt járnak egy-két lépéssel, úgyhogy fontos tudatában lenni az alapfogalmaknak és annak, hogy a bank mikor, és milyen felületeken keres minket.

A tapasztalata szerint milyen területen van a legtöbb fejlődni valónk, mire kell különösen figyelni?

Az egyik a csalás elleni védekezés, a másik pedig a különböző

Kutas István

pénzügyi termékek ismerete. Nyilván az ember 11–21 éves korában még nem feltétlenül foglalkozik hitelfelvétellel vagy befektetésekkel, de el fog jönni az az idő, amikor ezek a témák is fontossá válnak.

A fiatalok járatosabbak az internet használatában, mint az idősebb nemzedék. Ön szerint ez igaz a bankolásra is?

Bizonyos szempontból igen, bizonyos szempontból nem. A napi bankolási kérdésekben, a kisebb utalások intézésében járatosabbak a fiatalok. Ugyanakkor, ha egy nagyobb tranzakciónál végrehajtásáról, pénzlekötésről vagy hitelügyintézésről van szó, ahhoz általában nincsen meg a tudásuk – nyilván nem kezelnek akkora összegeket, mint egy tíz-húsz évvel idősebb ember.

Hogyan lehet legjobban edukálni a fiatalokat?

Úgy gondoljuk, hogy ha bemenénk egy osztályfőnöki órára, akkor nem figyelne ránk senki, mindenki a telefonját nyomkodná. A legjobb játékos, interaktív módon oktatni, úgy, hogy a fiatalok a természetes közegükben, az online térben vannak.

Ön szerint miben rejlik a Nagy Diák Banktudós Teszt sikere és népszerűsége?

Fontos az, hogy ez egy játék, amivel értékes nyereményeket lehet nyerni – ez mindenképpen vonzó a fiatalok számára. Vannak témák, amik mindenkit érintenek, akarva-akaratlanul. A pénz pont ilyen. Ezért nagyon népszerű; mert mindenki tudja, hogy az élete valamelyik pillanatában szüksége lesz majd hitelfelvételre vagy befektetésre.

SZAKÁCSSTANULÓ NYERTE 20 EZER INDULÓBÓL AZ ORSZÁGOS DIÁK AGRÁRVERSENYT

Saját bevallása szerint a steak készítésében a legjobb az a diák, aki 20.400 indulóból megnyerte a Kárpát-medencei Nagy Diák Agrártesztet. Lipták Dominik a Szegei SZC Krúdy Gyula Technikus és Szakközépiskolában szakács-szaktechnikus végzettséget szerez idén, majd kommunikációt szeretne tanulni egyetemen. A DUE Médiahálózat a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem szakmai támogatásával hirdette meg a háromfordulós, online, edukatív vetélkedőt.

A klímaváltozásról és annak az agráriumra, illetve az élelmiszeriparra gyakorolt hatásairól szóló kérdések szerepeltek a Kárpát-medencei Nagy Diák Agrárteszt 5. – Mezőgazdálkodj okosan! című online vetélkedőn, melyet a DUE Médiahálózat hirdetett meg a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem szakmai támogatásával. A háromfordulós, online, edukatív vetélkedőt immár negyedszer hirdették meg és másodszor vehettek részt rajta külföldi magyar nyelvű középiskolások is.

„A világ egyik legdinamikusabban fejlődő tudományágában adjuk át játékos formában az ismereteket a középiskolásoknak ezzel az Agrárteszttel, a DUE Médiahálózattal. Segítséget nyújt számunkra a Z generáció legfontosabb tulajdonsága, a kíváncsiság, ezért évről évre egyre többen játszanak velünk” – mondta **Dr. Gyuricza Csaba**, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) rektora az Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállításán tartott eredményhirdetésen.

A 2025/26-os tanévben minden eddiginél több, 800.000 fiatal került kapcsolatba valamilyen módon a játékkal és közülük 20.400-an töltötték ki sikeresen a tesztet. A külföldi magyaroktól vidékekről 1182 középiskolás játszott, közülük a legeredményesebb **Papdi István** lett, aki Szabadkáról, Szerbiából regisztrált a játékba és egy Samsung Galaxy telefont nyert a teljesítményével.

A versenyt **Lipták Dominik**, a Szegei SZC Krúdy Gyula Technikus és Szakközépiskola végzős tanulója nyerte meg. Ha minden jól megy, szakács-szaktechnikus végzettsége lesz, majd az érettségi után egyetemen szeretne kommunikációt tanulni. Mivel szakmai vizsgák előtt áll, sokat gyakorol otthon, és ennek előnyét leginkább a családjá látja. Szerinte a steakben a legjobb, de a saját desszertjei, így a túrógombóc meggyzelével találmánya után mindenki megnyalja a tíz ujját. És hogy hogyan nyert egy teljesen más területen országos versenyt? Elmondása szerint az agrárium is nagyon érdekli, és sok

videót néz a témában a YouTube-on. Dominik három nyereséget, egy kerékpárt, egy kétszemélyes görög utazás és egy Samsung Galaxy telefon közül választhatott, utóbbi mellett döntött.

A Kárpát-medencei Nagy Diák Agrárteszt 5. második legeredményesebb játékosa a körmendi **Tüske Hanna**, aki a görög utazást nyerte. A harmadik helyezést a bonyhádi **Lehoczki Péter**, aki a nagy értékű kerékpár boldog tulajdonosa lett.

A Nagy Diák Agrártesztben a diákok nemcsak egyénileg versenyezhetnek, hanem az iskolák is versenybe szálltak egymással. A legaktívabb iskola, ahonnan a legtöbben töltötték ki a tesztet, 150.000 forint értékű hozzájárulást nyert a tavaszi osztálykirándulásukhoz. A díjat a **Diósgyőri Gimnázium** nyerte el.

A díjátadón a szervezők bejelentették, hogy idén hatodik alkalommal is lesz Kárpát-medencei Nagy Diák Agrárteszt.

„Az élelmiszertermelés és a környezeti jólét nem zárja ki egymást”

Interjú Dr. Gyuricza Csabával, a MATE rektorával

Ötödik alkalommal rendezte meg a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) és a DUE Médiahálózat a Kárpát-medencei Nagy Diák Agrártesztet, amit idén több, mint húsz ezer diák töltött ki – ebből több, mint ezren határontúliak. Az ünnepélyes eredményhirdetést és díjátadást 2026. január 9-én tartottuk Budapesten, az Educatio Kiállításon, itt beszélgetünk Dr. Gyuricza Csaba rektorral is.

HACSEK ANIKÓ

Ön mit gondol, mi a közös ebben a húsz ezer fiatalban?

Ezek a sokrétűen érdeklődő fiatalok az ország és a Kárpát-medence különböző régióiból jönnek, de egyvalami biztos, hogy összeköti őket: az, hogy kíváncsiak, nyitottak a világra. Látják, hogy az agrárium egy olyan terület, ami meghatározza az életünket.

Miért terjesztették ki a tesztet a Kárpát-medencére?

A Kárpát-medencei magyarság egy és halhatatlan, nem akarunk kizárni senkit. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem sem csak a jelenlegi magyar határon belül működő intézmény, hiszen a külhoni területeken öt képzési helyünk van, Kárpátalján, Erdélyben, Felvidéken, a Vajdaságban, Délvidéken.

Miért választotta az agráriumot hivatásul?

Mindig is érdekelt a biológia és a földrajz. Természetes volt, hogy a növények szeretete egy ilyen gyakorlatias tudományterület felé vezetett, de az utolsó lökést számomra az adta, amikor annak idején elmentem a MATE elődjének, a Gödöllői Agrártudományi Egyetemnek a nyílt napjára, ahol olyan tanári közösség fogadott, amihez nagyon szerettem volna tartozni. Hallgató lettem, végigjártam a ranglétrát, ma pedig már vezetem az egyetemet.

Hogyan látja a MATE-növendékek és a magyar agrárium jövőjét?

A magyar agrárium jövőjét az határozza meg, hogy ma milyenek a fiatalok, a hallgatók. Van okunk optimizmusra, hiszen egyre többen jelentkeznek a MATE-ra, egyre többen választják a mezőgazdaságot. Ami talán ennél is fontosabb, hogy nem csak mennyiségben, de minőségben is erős a javulás, egyre magasabb pontszámokkal lehet bekerülni a képzésekre. Tehetségesebb, jobb képességű fiatalok jelentkeznek: belőlük olyan ütőképes agrárgeneráció lesz, amire rábízhatjuk az élelmiszertermelést, a védelmét, megóvását és építését.

Mi az a tévhit az agráriummal kapcsolatban, amit a legfontosabb lenne eloszlatni a fiatalok körében?

Az, hogy a mezőgazdaság csak növénytermesztés, állattenyésztés. Napjainkban a mezőgazdaság nemcsak kapálásról, gumicsizmáról szól, hanem egy olyan hivatás,

ami a legkorszerűbb, a tudomány legmodernebb vívmányait integrálja. Használjuk az űrtudományt, a robotikát, az innovatív informatikai megoldásokat: a mesterséges intelligencia gyakorlatilag az ágazat minden területére betört. Fontos, hogy reális képet tudjunk mutatni a fiataloknak, hogy ne tévképzetek alapján ítéljék meg a modern agráriumot és annak jövőjét.

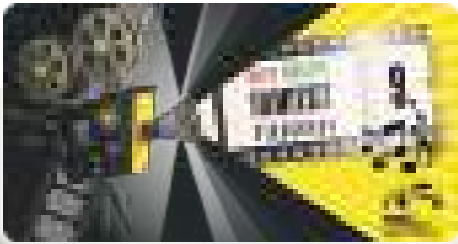
Mennyire vonzó ma az agrárium életpályamodellként?

Fontosnak tartjuk, hogy kialakítsunk olyan egyetemi környezetet, oktatási programot, tehetséggondozási programot, külföldi tanulmányi lehetőségeket, kampuszokat, kollégiumokat, kulturális és sportolási lehetőségeket, amik az egyetemi élet szempontjából is meghatározóak. Úgy szeretnénk ezeket a programokat kialakítani, hogy ha valaki egyszer ellátogat a kampuszra, annak ne legyen kérdés, hogy erre az egyetemre kell járnia.

Kovács Tamás:

„ARRA KONCENTRÁLOK, AMI ÉPPEN A FELADATOM”

Kovács Tamás Junior Prima díjas színész az elmúlt években a színpadtól a tévéképernyőkön át a filmvászonig mindenhol felbukkant, bemutatva színészi játéka sokszínűségét. Az Aranyélet után először a Korhatáros Szerelem című sorozat egyik főszerepében (Dávid) tűnt fel, de láthattuk az Apatigrisben, a Mellékhatásban, A mi kis falunkban és a S.E.R.E.G.-ben is. Olyan fontos magyar sikerfilmekben is játszott, mint a Semmelweis vagy a Hunyadi-sorozat. A január 22-én bemutatott Magyar menyegzőben az egyik főhős, Peti karakterét játssza. A Vígszínház társulatának tagjaként több darabban játszik, mint az Igazából komédia (Adam Trainsmith), a Magyar Elektra (Orestes), és a Rebbenő pillantások a kihalás pereméről (NOAH WEXLER JR / CIA / QI (AI)).

HACSEK ANIKÓ, HORVÁTH NATÁLIA

Hét év után mi motivált arra, hogy színházi társulatot válts?

Amikor leszerződtem a székesfehérvári Vörösmarty Színházba, azért tettem, hogy művészileg terheljenek, és azért, hogy nagy szerepeket játszjak el. Visszagondolva jó döntés volt annak idején Fehérvárra szerződni, hálás vagyok azért, hogy ott kezdettem a karrierem. Inspiráló közeg volt, remek emberektől tanulhattam, és nagyon szép szerepeket játszhattam el. De egy bizonyos idő után az embernek meg kell újulnia, és ehhez a megújuláshoz az is hozzátartozik, hogy új helyről szerezzen inspirációt – így jött képbe a Vígszínház.

Milyennek látod a Vígszínház társulatát? Mit szeretnél elérni a tagjaként?

Nagy társulat, kiváló színészekkel. Több színpadon játszunk sok-sok előadást különböző stílusokban. Népszínház jellege van, és szerintem

ez nagyon jó lehetőség; színészilag is. Szerintem egy erős társulat, és abban reménykedem, hogy hasznos tagja tudok lenni: társaimmal együtt tudom húzni a színház szekerét, és értéket tudok hozzáadni az egészhez.

Van álomszereped?

Nem igazán. Amikor egyetemistaként találkoztam különböző darabokkal, akkor mindig megfogalmazódott bennem, hogy „ezt vagy azt eljátszanám”. Azóta igazából mindig a következő kilométerre próbálok összpontosítani. Arra koncentrálok, ami éppen a feladatom. Nemrég kezdtünk el próbálni egy darabot, most ezzel vagyok elfoglalva, erre igyekszem fókuszálni.

Külhonban, a Vajdaságban születtél – így mennyire érezted személyesnek a Magyar menyegző történetét?

Peti karakterének útja ellentétes az enyémmel: ő egy budapesti

gyerek, aki belecsöppen a kalotaszegi világba, fenekestül felfordul az élete, majd teljesen beszippantja ez az életmód. Azt kellett eljátszanom a filmben, hogy teljesen ismeretlen azoknak a karaktereknek a vendégszeretete, a közege, a nyitottsága, a melegszívűsége. Személy szerint abszolút magaménak érzem ezt az egészet.

Miben más a színészet egy filmforgatáson, mint a színházban?

Máshogy kell az embernek beosztani az energiáit. Egy színdarab próbái másfél-két hónapig tartanak. Van egy speciális folyamat: olvasópróba, próba, bemutató, és ott még nincsen vége az egésznek. Eljártassuk a darabot, tizszer, hússzor, ötvenszer, százszor, és minden előadás más. Múlik az idő, formálódik a szerep és az előadás is. A színház mindig az „itt és mostról” szól, egy organikus, élő dolog.

Egy filmforgatás teljesen máshogy néz ki. Kiviszik az embert hajnalban, és lehet, hogy csak délután kettőkor kerül a kamera elé, addig „csak” készülődik. Várakozik, koncentrálni, és aztán van, egy egy- vagy kétperces jelenet, amikor maximális koncentrációt kell produkálni. Arról nem is beszélve, hogy általában nem is időrendi sorrendben vesszük fel a filmet, lehet, hogy a film végét vesszük fel a forgatás elején.

Esetleg van olyan pillanat a Magyar menyegzőben, amire különösen büszke vagy?

Nagyon nagy élmény volt nekem az egész Magyar menyegző forgatás, attól kezdve, hogy meg kellett tanulni néptáncolni. Az egész felkészülés egy izgalmas folyamat volt, maga a forgatás is, egy életre szóló élmény volt nekem az egész.

Milyen tanácsot tudnál adni egy pályakezdő színésznek?

Egy jó tanácsot? Ne legyen színész. Bár nagyon szeretem ezt csinálni, az az igazság, hogy egy nagyon túltelített szakma, aminek rengeteg buktatója van. Ezt nekem is sokan elmondták, és ahogy öregszem, egyre inkább rájövök, hogy nagy részben a szerencsén múlik ez a szakma.

Fotó: Szupermodern Stúdió

ÍGY VÁGNAK ÁT A JÁTÉKON BELÜLI VÁSÁRLÁSOK, LOOTBOXOK

Nem is gondolnánk, hogy időnként mennyire orrunknál fogva vezetnek minket a videójátékok fejlesztői. A játékon belüli vásárlások, lootboxok gyakran addiktív funkciókkal vannak összekapcsolva, így hamar azon kaphatjuk magunkat, hogy kedvenc „ingyenes” játékunkban nem jutunk előrébb anélkül, hogy újra és újra pénzt költenénk. Dr. Ábrahám Edittel, a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság osztályvezetőjével beszélgettünk.

VELEK DOMONKOS

Mi számít fogyasztóvédelmi szempontnak a videójátékok esetében?

Egy videójáték ugyanúgy árunak minősül, akár egy könyv. A különbséget a hagyományosabb fogyasztói szerződésekhez képest az áru sajátossága adja, hiszen digitális elemeket tartalmaz. A videójátékok világában fogyasztóvédelmi kérdésnek számít minden olyan helyzet, amelyben a vásárló, tehát egy játékos pénzt fizet valamilyen digitális tartalomért. Ennek során számos klasszikus fogyasztóvédelmi helyzettel találkozhatunk, például az árfeltüntetési megfelelésségével, a szerződési feltételek átláthatóságával. Felmerülhet az úgynevezett tisztességtelen

kereskedelmi gyakorlat is, amikor a vásárlót megtévesztik, például egy lényeges információ elhallgatásával. Problémás területek közé tartoznak a játékon belüli vásárlások, amelyek egy teljesen új típusú mikrotranzakciós rendszert jelentenek. Az elmúlt években a videójáték-ipar jelentős piaci növekedésen esett át, amivel párhuzamosan egyre nagyobb szerepet kap egy olyan újfajta üzleti modell, amelynek lényege, hogy ingyenesen hozzáférhető játékokat kínálnak a fejlesztők, amiken belül további extra – fizetős – tartalmakat érhetnek el a játékosok. Ez alapvetően nem jogellenes és nem kifogásolható. A probléma abból fakad, hogy ezek a vásárlások sokszor elengedhetetlenek a játékban való fejlődéshez. Gyakran addiktív funkciókat építenek be a játékokba, amiket összekapcsolnak a pénzköltéssel.

Mit jelent pontosan a játékon belüli vásárlás és miért lehet még veszélyes a fiatal játékosokra nézve?

A játékos valódi pénzért szerez virtuális tárgyat vagy előnyöket a játékban. A veszélye abban rejlik, hogy gyakran pszichológiai trükkökkel, sötét mintázatokkal ösztönzik a költsékezést a fejlesztők. A hamis időnyomás, vagy egyes játékokban a fejlődés szándékos lassítása készíti a játékosokat arra, hogy virtuális valutát vásároljanak.

Mi az a lootbox, és miért vitatják sokan, hogy ez szerencsejátéknak minősül-e?

A lootboxok – ún. zsákmánydoboz vagy szerencsedoboz – olyan digitális tartalmak egy játékban, amelyeket a fogyasztó általában játékban belül használható virtuális valutáért cserébe tud megvásárolni, és véletlenszerűen tartalmaz jutalmakat. A játékos csak az ellenérték megfizetése után tudja meg, hogy mit is vásárolt pontosan. Tehát fizet valamiért, aminek az értéke előre nem ismert – ez a szerkezet a szerencsejátékkal rokonítja a modellt, ezáltal speciális veszélyeket és kockázatokat is rejt magában. A konstrukció nem új keletű, az offline világban is léteznek lootboxok: évtizedek óta találkozhatunk gyűjthető kártyajátékokkal, tematikus kártyacsomagokkal. Az online térben viszont komoly problémát jelenthet, hogy az eleinte

Dr. Ábrahám Edit

ingyenes játékok különböző manipulációs technikákkal utóbb minél több pénz költésére ösztönzik a sokszor kiskorú játékosokat. Épp ezért a lootboxok jogi megítélése éles vita tárgyává vált az utóbbi években – jelenleg a magyar szerencsejáték törvény alapján nem minősülnek automatikusan szerencsejátéknak, hisz ehhez három feltétel teljesülése szükséges. A fizetés ténye, a „nyeremény” pénzre vagy vagyoni értékű javakra való átválthatósága és a kizárólagos véletlen szerepe a nyerészet illetően mind elengedhetetlen feltétel. Ez utóbbi a lootboxok esetében nem minden esetben teljesül, hiszen valamit mindig nyer a játékos, bár ezek értékében jelentős különbségek fordulhatnak elő. A vita nem elméleti: hazánkban jogszabály tiltja a 18 éven aluliak részvételét a szerencsejátékban, valamint az őket célzó szerencsejáték reklám is tilos. Ehhez képest a Steam nevű játékkereskedelmi platform 50 legnépszerűbb, lootboxot tartalmazó játékának 43%-a 12+-os korhatár-besorolású.

A jelzett fogyasztóvédelmi problémákra reagálva a fogyasztóvédelmi hatóság 2025-ben is vizsgálta több videójáték kapcsán a korhatárbesorolás meglétét, továbbá az esetleges tisztességtelen, manipulatív kereskedelmi gyakorlatnak minősülő elemeket. Nemrégiben került bejelentésre a fogyasztóvédelmi hatóság 7 pontos cselekvési terve, amelynek első pontja a gyermekvédelmi jellegű fogyasztóvédelmi vizsgálatok erősítése, tehát a jövő évben is aktív ellenőrzések várhatók.

BIZTOSÍTÁS NÉLKÜL NEM LEHETSZ MAGABIZTOS

Miért felelős dolog biztosítást kötni? Van-e indok arra, hogy ne tegyünk? Keszthelyi Erik, a Magyar Biztosítási Tanácsadók Szövetségének elnöke vezetett be minket a biztosítások világába.

Hogyan magyaráznád el egy fiatalnak, hogy mire jó a biztosítás a való életben, konkrét helyzetekben keresztül?

A biztosítás létfontosságát a legtöbben akkor értik meg, amikor valami váratlan dolog történik. Egy elvesztett telefon egy külföldi utazás alatt, sérülés egy egyetemi kosárcsécen mind olyan helyzet, amikor gyors megoldásra van szükség. A nemzetközi tapasztalatok szerint a fiatalok számára az a legfontosabb, hogy azonnali segítséget tudjanak kapni online vagy telefonon keresztül, és ne kelljen hosszasan keresgélni hogyan jelentsék be a káreseményt, vagy kitől kérhetnek segítséget. Ha egy biztosítótársaság vagy egy biztosításközvetítő gyorsan, hatékonyan tud az ilyen helyzetekben reagálni, ott van az a pont, ahol valós ügyfélélmény születik és a biztosítás szerepe jelentősen átértékelődik.

Ha most újra 20 éves lennél, milyen biztosítást kötnél meg azonnal?

Úgy érezheted magad igazán szabadnak, ha közben biztonságban is érzed magad.

Húszévesen egy baleset- és egészségbiztosítással kezdenék, kiegészítve utazási fedezettel. Ez az életkor tele van aktivitással, sporttal, külföldi élményekkel és spontán döntésekkel. A globális adatok alapján ebben az időszakban a kisebb, de gyakori káresemények jelentik a legnagyobb kockázatot. Egy jól felépített biztosítási portfólió stabil hátteret ad már fiatal korban a mindennapokhoz, amire pedig később könnyen lehet majd építkezni.

Volt olyan biztosítás, amit fiatalon feleslegesnek gondoltál, ma viszont már máshogy látod?

Fiatalon az egészségbiztosítás sokak fejében egy távoli, későbbi életszakaszhoz kötődik. A szakmai pályám során viszont egyre világosabbá vált, mennyire felértékelődött az idő és a gyors ellátás szerepe. És az az igazság, hogy az egészségünk megőrzése is egyre fontosabb, de ez nyilvánvalóan a koromból is fakad már. Ma már az számít igazán, hogy milyen gyorsan jut el valaki a szükséges vizsgálatra vagy kezelésre. Egy jó egészségbiztosítás kiszámíthatóságot és anyagi biztonságot adhat a váratlan helyzetekben. A preventív szűrővizsgálatok pedig rámutatnak arra a lehetséges egyéni kockázatokra, melyekből később tartós megbetegedés is lehet.

Keszthelyi Erik

Emlékszel arra a pillanatra, amikor pályafutásod során először tapasztaltad meg, hogy egy biztosítás „életet mentett”?

A karrierem elején egy ügyfelem részére kritikus betegségekre szó-

ló egészségbiztosítást kötöttem, és másfél évre rá érkezett tőle a hívás, hogy sajnálatos módon rákot diagnosztizáltak nála. A biztosítás hatalmas segítséget nyújtott részére a gyógyulás teljes időszaka alatt, amiből fedezni tudta megélhetési költségeit és a rehabilitációt.

Melyik az a biztosítási típus, amit szerinted minden fiatalnak ismernie kellene, de alig hallanak róla?

Amikor a karrierünk elején elkezdjük tudatosan építeni az életünket, erősek és egészségesek vagyunk, azonban egy váratlan betegség vagy baleset, aminek következményeként akár hónapokra kieshetünk a munkából, ami jelentős anyagi terhet jelenthet. A keresetkiesést lefedő biztosítások még kevésbé ismertek vagy népszerűek a fiatalok körében, pedig a mai világban a modern – sok esetben országhatárokon átnyúló – munkavégzés, a projektalapú együttműködések stb. egyre több kockázatot hordoznak magukban. Nyugat-Európában és az angolszász kultúrában ezek a biztosítások már alapmegoldásnak számítanak. Bár Magyarországon is egyre többen fedezik fel ezeket a lehetőségeket, sokkal többet kellene beszélni róla a fiatalok körében, mint ahogyan most ezen a platformon keresztül is tesszük közösen.

Mi az a biztosítás, amiről a legtöbb fiatal azt hiszi, hogy „ráér később”, pedig pont most lenne igazán hasznos?

A unit-linked befektetési egységhez kötött életbiztosítás gyakran kerül a „ráér később” kategóriába. Szakmai szempontból viszont a

korai indulás komoly előnyöket jelenthet. Fiatal korban kedvezőbb feltételekkel és hosszabb távon stabilabb konstrukciók érhetőek el és az egyes életszakaszokhoz tartozó célok – saját gépjármű, első lakás vagy akár egy bakancslistás álomutazás – tervezett valósítható meg. Nyugat-Európa szintén élen jár az életbiztosítások terén, és a pénzügyi tudatosság már a pályakezdőknél megjelenni.

Milyen élethelyzetekben tapasztalják meg a fiatalok a leggyorsabban, hogy a biztosítás valódi segítséget jelent?

Utazás, sport, külföldi tanulmányok vagy az első munkahely mind olyan élethelyzetek, ahol a kockázat hirtelen kézzelfoghatóvá válik. Egy elvesztett poggyász, egy sérülés vagy egy váratlan orvosi ellátás gyors megoldást igényel. Ezekben a helyzetekben a biztosítás gyakorlati értéke azonnal megmutatkozik. Egy jól kezelt káresemény hosszú távon formálja a biztosítási tudatosságot, ugyanis ezen a ponton válik az edukáció valódi ügyfélélménnyé.

De gondolhatunk egészen kézzelfogható dologra is, például az első albérlésre, vagy lakásvásárlásra. Itt elkerülhetetlen a megfelelő vagyoni és felelősségbiztosítás megkötése, hogy ne a váratlan kiadások vonják el a pénzt az önfelelt szórakozástól, programoktól, utazásoktól.

Egy egyetemista vagy pályakezdő életében mi az a 3 kockázat, amire a legkevésbé gondolsz, pedig nap mint nap jelen van?

1. Digitális kitétség: Mobiltelefon, laptop, felhő alapú adatok biztonsága. Minden adat egy eszközön van: tananyag, munkák, szerződések, privát fotók. Ha ellopják a digitális eszköznket vagy meghibásodik, az anyagi kár mellett jelentős stressz, idő- és adatvesztés is érhet minket.
2. Kisebbségek: Nem súlyos balesetéről beszélünk, hanem hétköznapiakról, mint például sport, biciklizés, kirándulás közben bekövetkezett esés vagy rossz mozdulat. Ezek akár pár hét munkaképtelenséget, ezáltal pedig jövedelemkiesést és plusz költségeket (például

rehabilitáció) okozhatnak, amit egy pályakezdő büdzséje nehezen visel.

3. Másoknak okozott kár: Elég egy véletlen mozdulat: laptpra kiborított tejeskávé egy kávézóban, baleset biciklivel, elázottat alsó szomszéd. Ezek tipikusan „nem velem történik” helyzetek – egészen addig, amíg meg nem történnek.

Utazásnál mi az a hiba, amit a fiatalok leggyakrabban elkövetnek biztosításkötéskor?

Az egyik legnagyobb hiba az, hogy nincsenek tisztában vele, hogy mire nem vonatkozik a biztosítás.

„Csak a repülés napjára kötöm”: Vannak, akik kizárólag az utazás napjaira kötnek biztosítást, és nem számolnak azzal, hogy:

- poggyászkár gyakran utána derül ki,
- egy külföldi baleset beláthatatlan anyagi terhet jelenthet,
- sport, fesztivál, motorbérlet gyakran nincsen benne az alap biztosítási csomagban, az extrém sportokra pedig minden esetben külön kiegészítő biztosítást kell kötni.

Sok esetben nem is kötnek biztosítást, gondolván, úgysem éri baj őket, hiszen fiatalok. Vagy úgy vélik, a bankkártyájukhoz van utasbiztosításuk, mely talán nem nyújt elegendő lefedettséget a bajban. Pedig az online biztosítási platformokon

gyorsan, akár pár perc alatt meg is köthetik és indulhat a gondtalan nyaralás.

Milyen kockázatok jelentek meg az elmúlt 5-10 évben, amikre korábban nem is létezett biztosítás?

1. Kibertérhez kötődő kockázatok: adatlopás, online csalás, digitális zaklatás – ma már önálló élethelyzet.
2. „Hibrid” életmód: a hibrid életmód gyakran országhatárokon átnyúló munkavégzést jelent és ezzel összefüggésben folyamatos utazással jár.
3. Külföldi tanulmányok: ma már egyre több fiatal tanul nemzetközi egyetemeken, ahol hatalmas biztonságot adhat egy külföldön is szolgáltatást nyújtó egészségbiztosítás.

Mi az az egy kérdés, amit mindenkinek fel kellene tennie magának, mielőtt azt mondja „nekem nincs szükségem biztosításra”?

„Ha ez holnap megtörténne velem, ki fizetné meg helyettem a kárt? Kitől kérhetnék anyagi segítséget?”

Ha a válasz:

- a szüleim,
- a barátaim,
- a megtakarításaim,
- vagy „majd megoldom valahogy”, akkor valószínűleg már most jelen van a kockázat, csak nincs kezelve.

SZÍNES RUHÁK ÉS MOBILTELEFON

– EZ MENTHETI MEG AZ ÉLETED A JÉGEN

Kilenc éve először szinte teljesen befagyott a Balaton felülete, ami rég nem látott lehetőséget adott a téli sportok szerelmeseinek. Bár jelenleg már olvad a jég, az előrejelzések szerint még idén számíthatunk újabb korizási lehetőségre. Sok mindenre kell figyelniük jégre lépéskor, ezekből az egyik legfontosabb a megfelelő vastagságú, színes ruházat, és a segélyhívás lehetősége – mondta el Horváth László, a Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányság ezredese. Ezek a tudnivalók nem csak most, de bármelyik télen fontosak, életmentők lehetnek.

HORVÁTH NATÁLIA

Mivel foglalkoznak télen a balatoni vízügyi rendőrök?

A Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányságnak minden évszakban megvannak a speciális feladatai. A téli hidegben elsősorban a parti sávok hajózással és egyéb vízi közlekedéssel kapcsolatos feladatai kerülnek előtérbe, kemény fagyok esetén pedig a jégen tartózkodás szabályainak betartatása a legfontosabb. Kilenc éve nem fagyott be a tó olyan mértékben, mint most, viszont annak ellenére, hogy összességében biztonságosnak tekinthető a jég, rengeteg a veszélyes rész rajta. A balatoni vízügyi rendőrség azt ajánlja, hogy a parthoz nagyon közel tartózkodjon mindenki. A nyáron is kis vízmélységgel rendelkező strandok felülete a legbiztonságosabb, hiszen itt a beszakadási esély is sokkal kisebb, illetve egy-egy ilyen eseménynek sokkal enyhébb következményei lehetnek, mint a mély víz felett.

A köd mennyi, és milyen kockázatot jelent a vízen, vagy a part közelében?

Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között tilos a jégre menni, mivel ahhoz, hogy biztonságosan lehessen a jégen

tájékozódni, valójában még nagyobb látótávolság szükséges. Nem elég az ezerméteres látótávolság, hanem át kell látni a túlpartra, hogy annak hegyei, azoknak domborzata alapján tudjunk tájékozódni, hiszen így egyértelmű, hogy hol van a part. Sajnos sokan eltévednek, vagy túl messze mennek a parttól – őket a járőrök kísérik ki, segítik a partra jutásukat.

Horváth László

Milyen következményekkel járhat, ha valaki alábecsüli az időjárási viszonyokat, akár a ködöt, akár a hideget?

Szerencsére a legtöbb jégi baleset nem a beszakadásból ered, hanem a jégen való elcsúszás-

ból, elesésből és ezeknek az eredményeként a ficamokból, törésekből. Fontos, hogy mindenki társaságban menjen a jégre, hiszen ha valaki elesik és megsérül, komoly veszélyben lehet, és nem biztos, hogy önállóan tud segítséget hívni. Mindig legyen nálunk feltöltött mobiltelefon, és ismerjük a nemzeti segélyhívó telefonszámát (112), de a Balatonon akár a vízi segélyhívó telefonszám (1817) is hívható. Azonnal kérjünk segítséget, próbáljuk meg pontosan megmondani, hogy hol vagyunk. A jégen a kifejezetten fekete vagy fehér ruházatot érdemes kerülni, mivel ha valaki semmilyen színes ruhadarabot vagy korcsolyát nem visel, nagyon nehéz őt észrevenni, főleg, ha fekszik, mert nem tud felkelni egy lábtörés vagy ficam után. Ilyenkor felértékelődik a gyorsaság és segítségkérő lélekjelenléte. Ha ezek a paraméterek megvannak, akkor sokkal könnyebb a mentés és a segítségnyújtás.

Mit tegyünk akkor, ha beszakad alattunk a jégen?

Elsősorban tegyünk meg mindent azért, hogy ne süllyedjünk el a létkben. Próbáljunk meg minél hamarabb felkapaszkodni a jég peremére, ha ez sikerül, ne álljunk lábra, hanem hason csúszva vagy négykézláb pró-

báljunk távolodni a léktől. Aki segítséget tud nyújtani, szintén hason közelítse meg a léket. Mindenképpen mentőt és tűzoltót kell hívni, hiszen az utóbbiak kötéllal, létrával, pallóval, illetve speciális jégről mentő eszközökkel vannak felszerelve. Sokszor az egyénen múlik a mentés sikere, azon, hogy ő az első pillanatokban mindent megtesz-e annak érdekében, hogy kimentésük. Ha teljesen egyedül vagyunk a jégen, se-

gítséget se tudunk hívni, több kilométerre vagyunk a parttól, és mondjuk beszakad alattunk a jég, akkor komoly bajban vagyunk és nagyon kevés az esély a kimentésre.

Mit tanácsolna azoknak, akik télen sétálnak vagy sportolnak a vízparton?

Elsősorban azt, hogy bátran tegyünk bejelentést, ha bármilyen problémát észlelünk a vízparton. Az is nagyon fontos, ha

önálló beavatkozásra van lehetőség, és az minket nem veszélyeztet, akkor segítsünk az embertársainkon. Ha az szükséges, próbáljunk minél hamarabb rendőrséget, mentőt hívni, hiszen ebben a hidegben az időfaktor nagyon felértékelődik, kevés időnk van a segítségnyújtásra. A feltöltött mobiltelefon nagyon fontos ilyenkor, sőt, veszélyhelyzetben, stresszhelyzetben a megfelelő telefonszámok ismerete is életmentő.

A MŰVÉSZET ÉS AZ ÉPÍTÉSZET METSZÉSPONTJÁN

Baróthy Anna szobrász-designer, az S39 Hybrid Design stúdió alapítója, vezető tervezője és ügyvezetője. Kiemelkedő munkái a Dohány utcai Gettóemlékfal, az Olaszliszka Emlékkert, a Zeneakadémia üveghomlokzat, a nemesvámosi Fatima-templomegyedi kerámia- és üvegfelületei, a Hard Rock Hotel fémhomlokzata. Stúdióját jellemzi a hibrid tervezési szemlélet, amiről beszélgetésünk során el is mondta, hogy mit jelent a gyakorlatban.

HACSEK ANIKÓ

Mi az a kérdés, ami jelenleg a leginkább foglalkoztat tervezőként?

Az, hogy hogyan tudjuk bevezetni a mesterséges intelligenciát a munkánkba. A tervezési fázis elején le kell tapogassuk, hogy a megbízóink ténylegesen mit szeretnének, mi az, amire szükségük van. Ezek sokszor érzelmi kötődések is. Nem mindig tudják ezeket jól megfogalmazni, ezért vannak egyeztető prezentációk, amiben igyekszünk ezt pontosítani – ebben a fázisban próbáljuk meg kiismerni az MI-t.

Kell aggódniuk az építészeknek amiatt, hogy az MI átveszi a munkájukat?

Minden korszaknak megvolt a saját „nagy aggodása” akkor, amikor egy új technológia megjelent. Emberekként gyakran szorongunk a változástól, pedig az nem elkerülhető – szóval az jár jól, aki minél hamarabb tudomásul veszi az új rendet, és elkezd használni az újdonságokat. Magát a tapasztalati tőkét nem tudja kiváltani az AI – de szerintem nem is az a dolga. Analízisre, az egyszerű munkafázisok meggyorsítására viszont remek eszköz. Arra számítunk, hogy emiatt az fog történni, ami az orvoslásban is történt: az ügyfeleink gyakran már úgy fognak érkezni, hogy generáltak maguknak

Baróthy Anna

látványokat – hasonlóan ahhoz, hogy manapság az orvoshoz is lehetőségeinkhez képest felkészülten megyünk be. Ugyanakkor azt gondolom, hogy azt a fajta „órászámmal járó” tapasztalatot és szaktudást, ami egy komplex fizikai végeredmény, például egy épület előállításához kell, nem fogja egyhamar kiváltani.

Az S39 „hibrid designként” határozza meg azt, amit készít, amivel dolgozik – mitől hibrid ez a működés a gyakorlatban?

A képzőművészet és az építészet határterületén mozgunk és alkotunk. Művészeti tartalmakat hozunk létre építészeti környezetek számára, kültéren és beltéren. Műfajilag nagyon tág, hogy pontosan mi lehet a végtermék, de minden esetben valamilyen koncepcionális műalkotás, lehet az egy köztéri objektum vagy belsőépítészeti tartalom.

Hogyan csatlakozol az érintett közösséggel, mikor egy olyan szociális érzékenységet igénylő projekten dolgozol, mint például a Dohány utcai Gettóemlékfal?

Dohány utcai Gettóemlékfal Budapest

Szell Kálmán Tér Budapest Köztéri Betondesign

A Dohány utcai falnál a fő megrendelő az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség volt, így már az egyeztetés során egy csomó információt magunkba tudtunk szívni. Ez minden feladatunk kapcsán lejátszódik; mint egy színésznél, amikor megismeri a szerepét, azonosul vele. Ez egy egyeztetési folyamat, amiben több körben fésüljük össze a javaslatokat generálépítéssel és a megrendelővel. Sosem teszünk olyan javaslatot, amivel nem értünk egyet, így tudjuk olyan mederben tartani a projektet, ami számunkra elfogadható.

Volt olyan szakmai döntésed, ami kívülről kockázatosnak tűnhetett, de meghozta a várt sikert?

Minden projektben van egyfajta bizonytalanság. Valamit lemodellezel, lemakettezel, odamész a helyszínre, és akkor lehet, hogy működik. Például a Gettófalnál: vajon a környezetében hogyan fog viselkedni ez az emlékhely? Ugye nem lesz konfliktuskeltő helyszín, ugye nem graffitiznek rá, ugye nem firkálják össze? Vajon tud-e működni egy elvonulásra, egyfajta magunkba fordulásra hivatott helyszín a bulinegyed közepén? Mindig jó érzés, amikor az derül ki, hogy a hely működik – ez abból derül ki, hogy az emberek nem rongálják, odamennek, használják. Akkor igazak voltak azok a feltételezések, amikre alapozva egyfajta rizikót vállaltunk el.

Mit tanácsolnál azoknak a fiatal építészeknek, akik érzik, hogy „nem férnek bele” a klasszikus szerepekbe?

Azt, hogy legyetek résen! Az oktatás nem fogja tudni lekövetni a 21. század változási ütemét. Olyan ka-

Városi Tanösvény Salgótarján Integrált Köztéri Design

puk fognak kinyílni, amiknek még neve sem lesz – mert nektek kell nevet adni nekik! Vegyétek észre a lehetőségeket, és csapatok le rájuk! Tudjatok rizikót vállalni! Azok a lesznek a nyerők, akik valami olyan speciális ismerettel bírnak, ami az MI-nek a gyorsaságával megspékelve egy olyan komplex hozzáértést eredményez, mint amilyen mondjuk a BIM (Épületinformációs Modellezés) rendszere volt az elmúlt tíz évben.

TUDÓS CSAJOK KURZUS

TUDÓS CSAJ VAGY? ÉS LENNÉL? IMÁDOD A BIOSZT, KÉMIÁT, MATEKOT, FIZIKÁT, FÖLDRAJZOT VAGY AZ ÖSSZESET ÚGY, AHOGY VAN?

Jelentkezz a Tudós csajok programba 2026. február 20-ig!

Szeretnél majd tudós, kutató lenni, aki megfejti a világ titkait, embereket gyógyít, kutyákat talál fel? Vagy épp csak kíváncsi vagy milderre? Programorozatunkon különleges ifjú tudós és kutatónőkkel találkozhatasz, megmutatjuk, mindez nem csak a férfiak világa!

Megyünk szeizmológiai és meteorológiai központba, csillagvizsgálóba, gyógyszer-gyárba, őslénykutató intézetbe, rákkutató és agyi aktivitást vizsgáló központba – de mindez csak ízelítő! A tudomány varázslatos világába csak a legjobbak és legelszántabbak léphetnek be!

RÁDIÓS-PODCASTER KURZUS

**ÉLNI SEM TUDSZ MIKROFON NÉLKÜL?
ÁLLANDÓAN KÉRDEZNÉL VAGY ÉPP RÁDIÓMŰSORT VEZETNÉL?**

Jelentkezz a rádiós-podcaster programba 2026. február 20-ig!

Nálunk megtanulhatsz mindent a rádiózásról és podcast-készítésről!

Tedd fel a legjobb kérdéseket, készítsd a legjobb műsorokat, légy a legjobb zenéi szerkesztő, készítsd el akár egyedül is a rádióműsoraidat!

ONLINE-KÖZÖSSÉGIMÉDIA KURZUS

**ÉLNI SEM TUDSZ INSTA, TIKTOK VAGY FACEBOOK NÉLKÜL?
ONTOD MAGADBÓL A CIKKEKET, DE NINCS, AHOL MEGJELENTESD?**

Jelentkezz az online-közösségimédia programba 2026. február 20-ig!

Tökéletesítheted közösségimédia-tudásod a legjobb képektől a posztokon át a TikTok-videóig! Trükkök, technikák, korlátlan gyakorlás és megjelenési lehetőség! Tanuljatok tőlünk és tanuljatok egymástól, hogy akár profik is lehettek!

A résztvevők száma korlátozott, a jelentkezők közül elsősorban a motivációs levelek alapján választjuk ki azt a 20 diákot, aki a képzést elvégezheti. A képzésen való részvételt oklevéllel igazoljuk.

Mindegyik kurzus 2026 márciusában kezdődik és május végéig tart.

A kurzusokra www.due.hu oldalon jelentkezhetsz a felhívásra kattintva, vagy e-mailen a due@due.hu címen.

A programot a Nemzeti Tehetség Program, a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő támogatja.

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

Nemzeti
Tehetség Program

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

MŰVÉSZET VAGY INDULAT? A GRAFFITI KÉT OLDALA

Ismeretlen városokban járva a nevezetességek felfedezésekor egy-egy impozáns épület előtt állva gyakran ütközünk falfirkákba. Nyugaton már egész régen, körülbelül a '60-as, '70-es években kialakult a graffitizés szubkultúrája, de a mai napig világszerte tűnnek fel újabb és újabb kreációk. Néhányuk lehet különleges alkotás, de léteznek olyanok is, melyek közönségesek, olykor trágár kifejezéseket tartalmaznak, az emberek szépérzékét rombolják, s bosszankodva kapjuk el a tekintetünket róluk. De lássuk csak, honnan is ered ez a tevékenység!

TILICZKY ÁGOTA

Sokat nem az alkotás vágya, vagy valamilyen érték átadása vezérel, hanem csak a felgyülemlett feszültségüket, vagy a pillanatnyi dühüket szeretnék levezetni. Vannak olyanok, akik egyetlen karaktert, aláírást, úgynevezett

„tag”-et festenek fel, míg mások a komplett üzeneteiket, gondolataikat, véleményüket tárják ilyen formában a nyilvánosság elé. Gyakran láthatunk erre példát vonatokon, aluljárókban, hidak pillérjein. Ezek amellet, hogy sokszor ízléstelenek, komoly károkat okoznak, hiszen jelentős kiadással járó munka eltüntetni őket, ráadásul büntetendő cselekmények is. A falfirkások között szlengkészletében ismert például a „toy” kifejezés, melyet a kezdőkre használnak, a profikat „king”-nek hívják, a festékszórót, melyben tartós, időtálló akrilfesték van, pedig „kannának” nevezik. A rajzokat először zsírkrétával skiccelik föl, majd kifestik azokat.

Vannak azonban olyan graffitik is, melyeknek színvonala a művészeti alkotásokéval megegyezik. Banksy neve a legismertebb az igényes street art művészei közül. Bár valódi személye nincs hivatalosan fölfedve, jópár művet köthetünk hozzá. Ugyanakkor korántsem ő az egyetlen, aki értéket kíván közvetíteni; sok kortárs alkotó dolgozik azon, hogy gondolatot ébresszen, érzéseket mozgítson meg, és új nézőpontokat nyisson meg a közönség számára. Nem is kell külföldre mennünk, hogy ezeket megtekinthessük, Magyarországon is találkozhatunk velük. Buda-

Fotó: Farkas Fanni

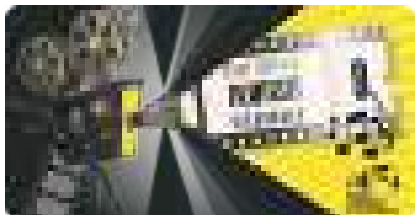

Fotó: Tiliczky Ágota

pesten a Fény utcai piacnál, a Garai utcában vagy a Kádár utcában is láthatunk különleges alkotásokat. Vidéken, például Miskolcon egy közösségi projekt keretében sok fiatal vett részt a Csengey-kert kapujának díszítésében.

KÖZÉPPONTBAN GYERMEKKORUNK RAJZFILMHŐSEI

A magyar rajzfilmiparban számos emlékezetes alkotás készült, s ezek generációkon átívelve, mind a mai napig népszerűek maradtak. Ajánlónkban két olyan klasszikust hoztunk el, amik gyerekkorunkat és a filmkészítés történetét is egyaránt meghatározták.

DEUTSCH LEVENTE

MACSKAFOGÓ

Az 1986-ban megjelent Macskafogó minden idők egyik leg-sikeresebb magyar animációs filmje. Az idén 40 éves bűnügyi akcióvígjáték a Pannónia Filmstúdió gyártásában készült, Nepp József forgatókönyve alapján Ternovszky Béla rendezésében. Megjelenését követően hamar nagy népszerűsége tett

szert legendás karaktereinek és humorának köszönhetően. A történet az X bolygón játszó-dik Mickey Mouse után 80-ban, ahol a macskák uralják a világot, és az egértársadalom végső felszámolására készülnek. Az Intermouse, az egerek titkosszolgálatára ezert újra akcióba hívja Nick Grabowskit, a legendás, de visszavonultan élő ügynököt, hogy segítsen időben célba juttatni Pokióból a Fushimisi professzor által kidolgozott kulcsfontosságú tudományos tervet, amely megmentheti fajukat. A film sikere szerintem sokszínűségében rejlik, abban, hogy nem lehet egyetlen műfajt sem ráhúzni, hiszen az alapsztorin túl egyszerre vannak benne kalandfilm, kémfilm, gengszterfilm, burleszk, musical és sci-fi elemek is.

VUK

„Fürge rókalábak, surranó kis árnyak, hipp-hopp, jön Vuk!” – ki ne

emlékezne gyerekkorából a fül-bemászó dal soraira? A már 1981 óta töretlen népszerűségű Vuk Fekete István regényéből készült a Pannónia Filmstúdióban, a legendás magyar rajzfilmrendező, Dargay Attila rendezésében. A történet egy erdőben élő róka családdal indul, ahol az öt kölyök közül az egyik különösen csintalan és kíváncsi. Szülei ezért vadász nagyapja után nevezik el Vuknak, akinek neve is csak anynyit jelent: „Vadászom, Utamból Kotródj!” Már kölyökkorában is híres vadász szeretne lenni, egy éjszaka ezért egyedül indul el a veszélyes erdőbe, de mire reggel hazatér, szüleinek és testvéreinek már nyoma sincs. Az árván maradt Vukot nagybátyja, Karak veszi magához, aki tapasztalt és bölcs róka. Megtanítja neki a vadászat fortélyait, az erdő törvényeit és a túlélés szabályait. Vuk ügyes és ravasz rókává fejlődik, miközben megismeri az erdő veszélyeit és lakóit.

WWW.FILMTESZT.HU

NAGY MAGYAR
FILMTESZT
DIÁKOKNAK

NFI

NEMZETI
FILMTÉZET
MAGYARORSZÁG

médiahálózat
due
a diákújságról egyesület

TÖLTSD KI A NAGY MAGYAR FILMTESZTET 2026. MÁRCIUS 1-IG

NYERJ OKOSTELEFONT,
VAGY TENGERPARTI UTAZÁST!

NAGY DIÁK SPORTTESZT

**TÖLTSD KI A NAGY DIÁK SPORTTESZTET
2026. ÁPRILIS 26-IG
ÉS NYERD MEG A KERÉKPÁR, A SPORTSZERUTALVÁNY,
VAGY A GÖRÖGORSZÁGI UTAZÁS EGYIKÉT!**

HM SPORTÉRT FELELŐS
ÁLLAMTITKÁRSÁG

Nemzeti
Sportfejlesztési
és Módszertani
Intézet

SPORTOLÓ
NEMZET

SPORTOLÓK ÖRSZÁGOS SZÖVETSÉGE

mediahálózat
due

